Samarbeidsavtale

Administrativt vertskommunesamarbeid om felles barnehagemyndighet og barnehagefaglig rådgivning

Kommuneloven kapittel 20, jf. §§ 20-1og 20-2

Deltakerkommuner	Tvedestrand, Risør og Vegårshei
Vertskommune	Tvedestrand kommune
Ikrafttredelse	1. januar 2027

Avtalen er vedtatt av kommunestyrene i deltakerkommunene. Nødvendige delegeringsvedtak og vedlegg skal foreligge før vertskommunen utøver vedtaksmyndighet på vegne av en samarbeidskommune.

---

1. Avtalens parter, samarbeidsform og rettslig grunnlag

Avtalen inngås mellom Tvedestrand kommune, Risør kommune og Vegårshei kommune. Tvedestrand kommune er vertskommune. Risør kommune og Vegårshei kommune er samarbeidskommuner. Kommunene omtales samlet som deltakerkommunene.
Samarbeidet er et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 20-2. Samarbeidet er ikke et eget rettssubjekt, men inngår organisatorisk og regnskapsmessig i vertskommunens virksomhet.
Avtalen regulerer både utførelse av oppgaver og delegasjon av myndighet. Delegert vedtaksmyndighet omfatter bare saker som ikke har prinsipiell betydning. Dersom det oppstår tvil om en sak er prinsipiell, skal saken forelegges kommunedirektøren i den kommunen saken gjelder før videre behandling.

2. Formål

Formålet er å etablere en robust, kompetent, tilgjengelig og faglig uavhengig barnehagemyndighet, samtidig som kommunene utvikler et felles barnehagefaglig rådgivningsmiljø.
Samarbeidet skal:

- styrke rettssikkerhet, kvalitet og forsvarlighet i saksbehandlingen
- sikre likebehandling av kommunale og private barnehager og nødvendig uavhengighet mellom kommunens eierrolle og myndighetsrolle
- redusere sårbarhet og personavhengighet
- utvikle felles, dokumenterte rutiner og risikobasert praksis
- utnytte kommunenes samlede kompetanse og ressurser på en effektiv måte
- sikre lokal tilgjengelighet og nødvendig kjennskap til forholdene i den enkelte kommune
-

3. Oppgaver som omfattes

Vertskommunen skal, innenfor lov, forskrift, nasjonale føringer, denne avtalen og den enkelte kommunes gyldige vedtak og instrukser, utføre følgende oppgaver:

3.1 Myndighetsoppgaver

- veiledning og påse ansvar etter barnehageloven § 10
- godkjenning av barnehager og behandling av endringer etter barnehageloven §§ 14, 14 a og øvrige relevante bestemmelser

- tilsyn etter barnehageloven § 53, herunder risikovurdering, tilsynsplan, gjennomføring, rapportering, reaksjoner og oppfølging
- behandling av søknader om dispensasjon fra krav til pedagogisk bemanning, grunnbemanning og utdanning etter barnehageloven med forskrifter
- saksforberedelse og vedtak etter barnehageloven kapittel VII, herunder vedtak etter §§ 35 og 37, i den utstrekning dette fremgår av delegeringsvedlegget
- underinstansbehandling av klager, vurdering av omgjøring og oversendelse til riktig klageinstans
- andre barnehagemyndighetsoppgaver

3.2 Rådgivnings- og utviklingsoppgaver

- barnehagefaglig rådgivning og veiledning til administrativ ledelse
- utarbeidelse av felles maler, rutiner, planer og kvalitetsgrunnlag
- faglig kompetanseutvikling og erfaringsdeling
- saksforberedelse i saker som skal avgjøres av ansvarlig organ i den enkelte kommune

Oppgavelisten er uttømmende for myndighetsoppgaver. Nye myndighetsoppgaver kan ikke legges til vertskommunen uten at avtalen og delegeringsvedtakene endres på lovlig måte. Administrative rådgivningsoppgaver kan avtales innenfor avtalens formål og vedtatte budsjettrammer.

4. Avgrensninger og saker av prinsipiell betydning

Vertskommunen kan ikke treffe vedtak i saker av prinsipiell betydning. Slike saker avgjøres av kommunedirektøren i den kommunen saken gjelder. Vertskommunen kan utrede og forberede saken etter avtale.
Vertskommunen skal heller ikke overta kommunenes eieroppgaver for kommunale barnehager, politiske prioriteringer, budsjettdisponeringer utenfor vedtatte rammer eller andre oppgaver som ikke er uttrykkelig omfattet av avtalen og delegeringen.

5. Delegering, instruksjon og omgjøring

Kommunestyrene i Risør og Vegårshei vedtar selv å instruere egen kommunedirektør om å delegere den myndigheten til kommunedirektøren i Tvedestrand. Kommunedirektøren i Tvedestrand sørger for skriftlig intern videredelegering til navngitt funksjon eller stilling med nødvendig kompetanse.
Tvedestrand kommune treffer vedtak i egne saker med grunnlag i kommunens ordinære delegeringsreglement. Delegasjonen for alle tre kommuner skal så langt som mulig ha likt saklig omfang.
En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om hvordan delegert myndighet skal utøves i saker som bare gjelder samarbeidskommunen eller dens innbyggere. Instruksen skal være skriftlig, lovlig og journalføres. Samarbeidskommunen kan omgjøre vedtak truffet på dens vegne innenfor rammene av forvaltningsloven § 35 første ledd.
Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet i saker der myndigheten er delegert fra en samarbeidskommune.

6. Overføringstidspunkt og overgang

Oppgaver og myndighet overføres med virkning fra 1. januar 2027, forutsatt at avtalen er undertegnet av alle kommunene.

7. Organisering og ledelse

Samarbeidet organiseres i Tvedestrand kommunes. Kommunedirektøren i Tvedestrand har det overordnede administrative ansvaret for vertskommunens utførelse av oppgavene.

8. Lokalisering, bemanning og kompetanse

Hovedarbeidssted er Tvedestrand kommune. Tjenesten skal ved behov utføre arbeid i alle deltakerkommunene.
Samarbeidet dimensjoneres ved oppstart til samlet 1,0 årsverk, med planlagt ressursbidrag/kostnadsandel på 20 prosent fra Vegårshei, 40 prosent fra Tvedestrand og 40 prosent fra Risør. Organiseringen skal sikre at minst to personer inngår i fagmiljøet.
Vertskommunen skal sikre nødvendig juridisk, barnehagefaglig og forvaltningsfaglig kompetanse, samt opplæring i habilitet, taushetsplikt, personvern, arkiv og informasjonssikkerhet.

9. Arbeidsgiveransvar og medbestemmelse

Tvedestrand kommune har arbeidsgiveransvar for ansatte i de vedtatte årsverkene som overføres samarbeidet. Virksomhetsoverdragelsen gjøres etter gjeldende lov- og avtaleverk, Arbeidsmiljøloven kapittel 16. virksomhetsoverdragelse.

10. Økonomi, budsjett, regnskap og oppgjør

Regnskapsførte kostnader fordeles slik:

Kommune	**Andel**
Vegårshei kommune	20 %
Tvedestrand kommune	40 %
Risør kommune	40 %

Fordelingsnøkkelen gjelder lønn, sosiale kostnader, kompetansetiltak, reise, IKT-kostnader, system-, arkiv- og andre avtalte driftskostnader. Kostnader som entydig gjelder én kommune, ekstraordinær sak eller særskilt bestilling, belastes den aktuelle kommunen etter skriftlig avtale.
Vertskommunen utarbeider årlig forslag til budsjett med aktivitetsforutsetninger, kapasitet, pris- og lønnsvekst og planlagte investeringer. Forslaget drøftes i samarbeidsorganet tidsnok til kommunenes budsjettprosesser. Vesentlige kostnader eller investeringer utenfor vedtatt ramme krever forhåndsgodkjenning fra alle berørte deltakerkommuner.
Vertskommunen fører separat prosjekt- eller kostnadsstedsregnskap. Deltakerkommunene kan faktureres tertialvis basert på budsjett for samarbeidet. Avregning skjer innen utgangen av januar året etter aktuelt regnskapsår.
Deltakerkommunene har rett til nødvendig innsyn og kontroll med beregningsgrunnlaget.

11. Saksbehandling, habilitet og faglig uavhengighet

Vertskommunen skal sikre forsvarlig saksbehandling etter forvaltningsloven, offentleglova, kommuneloven, barnehageloven og annet relevant regelverk.
Habilitet skal vurderes og dokumenteres i hver sak der det kan foreligge særlige forhold.
Organiseringen skal ivareta barnehageloven § 11 om likebehandling og uavhengighet. Personer som ivaretar eieroppgaver for en kommunal barnehage, skal ikke samtidig behandle myndighetssaker for samme barnehage når dette kan svekke uavhengigheten eller tilliten til behandlingen.

12. Klagebehandling

Vertskommunen er underinstans for vedtak den har truffet på delegert myndighet. Vertskommunen foretar ny vurdering, kan omgjøre vedtaket når vilkårene er oppfylt, og oversender saken til riktig klageinstans dersom klagen ikke tas til følge.
Klageinstans følger kommuneloven § 20-5, forvaltningsloven og den aktuelle særlovgivningen. Dersom særloven fastsetter statlig klageinstans, sendes saken dit.

13. Internkontroll

Vertskommunens kommunedirektør har ansvar for internkontroll med oppgavene som utføres i vertskommunens organisasjon etter kommuneloven § 25-1. Dette fritar ikke samarbeidskommunene fra å følge opp at egne lovpålagte oppgaver ivaretas. Hver samarbeidskommune skal derfor ha en risikobasert kontroll med avtalen, delegasjonen, rapporteringen og vesentlige avvik.
Kontrollutvalgene og revisjonen i deltakerkommunene skal gis de opplysninger og den tilgangen som følger av lov. Vertskommunen skal uten ugrunnet opphold varsle berørt kommune om alvorlige lovbrudd, fristoversittelser, sikkerhetshendelser, habilitetsutfordringer og forhold med vesentlig økonomisk eller omdømmemessig betydning.

14. Underretning om vedtak og enkeltsaker

Den kommunen saken gjelder, skal gjennom avtalte og sikre løsnnger underrettes om:

- enkeltvedtak truffet på kommunens vegne
- klager, omgjøringer og oversendelser til klageinstans
- tilsynsrapporter, vedtak om retting, stenging eller andre reaksjoner
- saker som kan være prinsipielle eller få vesentlig økonomisk, tjenestemessig eller omdømmemessig betydning

15. Arkiv, dokumentasjonsforvaltning og offentlighet

Det skal før oppstart foreligge en dokumentert arkivmodell som avklarer arkivansvar, journalføringssted, systemeierskap, tilgang, kassasjon, bevaring, innsyn, overføring og avslutning.
Dokumentasjon skal ikke arkiveres parallelt uten et definert behov og rettslig grunnlag.
Vertskommunen har ansvar for journalføring og arkivering av dokumentasjon som skapes som ledd i vertskommunens saksbehandling og myndighetsutøvelse. Deltakerkommunene beholder ansvar for egne arkiver og for å gi vertskommunen lovlig tilgang til nødvendige opplysninger. Innsynskrav behandles av det organet som har dokumentet og avgjørelsesmyndigheten etter gjeldende regler og arkivmodellen.

16. Personvern og informasjonssikkerhet

Dersom vertskommunen behandler personopplysninger utelukkende på vegne av en annen kommune, skal det inngås databehandleravtale etter personvernforordningen artikkel 28. Dersom partene i fellesskap bestemmer formål og midler, skal ansvaret reguleres etter artikkel 26.
Personvernerklæringer, behandlingsprotokoller og informasjon til registrerte skal oppdateres før oppstart.

17. Informasjon til barnehager, foresatte og innbyggere

Deltakerkommunene skal gi samordnet og lett tilgjengelig informasjon om samarbeidet, kontaktpunkter, søknads- og saksbehandlingsprosesser, klageadgang, innsyn og personvern.
Vertskommunen koordinerer felles informasjon. Den enkelte kommune har ansvar for publisering i egne kanaler og for at informasjonen er oppdatert.

18. Endringer, nye deltakere og vedlegg

Endringer i forhold som kommuneloven § 20-4 krever regulert i samarbeidsavtalen, herunder deltakere, vertskommune, oppgaver, delegert myndighet, overføringstidspunkt, underretning, økonomisk oppgjør, uttreden og oppløsning, skal behandles av kommunestyrene i samsvar med lovens kompetanseregler.
Administrative rutiner og vedlegg kan endres ved enstemmig enighet mellom kommunedirektørene når endringen ligger innenfor avtalen, delegeringen og vedtatte budsjettrammer. Nye kommuner kan tas opp etter nødvendige kommunestyrevedtak, oppdatert samarbeidsavtale og tiltredelsesavtale.

19. Uttreden og oppløsning

En deltaker kan si opp sitt deltakerforhold med ett års skriftlig varsel, regnet fra første årsskifte etter at oppsigelsen er mottatt, med mindre kommunene skriftlig avtaler annet. Lovens adgang til oppsigelse og eventuelle frister går foran dersom avtalen skulle være i strid med ufravikelige regler.
I oppsigelsestiden består betalingsplikten for vedtatte budsjetter og allerede inngåtte forpliktelser.
Den uttredende kommunen dekker i tillegg dokumenterte merkostnader som direkte skyldes uttredenen, dersom kostnadene ikke med rimelighet kan unngås.
Ved uttreden eller oppløsning skal partene vedta en avviklingsplan for ansatte, løpende saker, frister, parter, arkiv, personopplysninger, systemtilganger, kontrakter, utstyr, investeringer og sluttoppgjør.
Myndighet og dokumentasjon skal tilbakeføres på en kontrollert måte. Ingen deltaker har krav på kompensasjon for felles investeringer utover særskilt skriftlig avtale. Den oppdaterte prosentandel i personalressurs tilbakeføres til deltakerkommunene.

20. Mislighold, beredskap og tvisteløsning

Ved vesentlig svikt i kapasitet, kvalitet, lovetterlevelse eller informasjonssikkerhet skal vertskommunen straks iverksette risikoreduserende tiltak og informere berørte kommuner.
Deltakerkommunene skal samarbeide om kontinuitets- og beredskapsløsninger for kritiske frister og saker.
Uenighet skal først søkes løst administrativt i samarbeidsorganet og deretter mellom kommunedirektørene. Dersom enighet ikke oppnås, kan partene avtale mekling. Tvister som ikke løses, avgjøres av de ordinære domstolene. Avtale om verneting gjelder bare så langt dette er rettslig adgang til det.

21. Evaluering

Samarbeidet evalueres etter første hele driftsår og deretter minst én gang i hver kommunestyreperiode. Evalueringen skal omfatte måloppnåelse, kvalitet, rettssikkerhet, likebehandling, habilitet og uavhengighet, økonomi, kapasitet, saksmengde, arbeidsmiljø, lokal tilgjengelighet, internkontroll, personvern og behov for endringer.

22. Ikrafttredelse og varighet

Avtalen trer i kraft 1. januar 2027 når den er vedtatt av kommunestyrene i alle deltakerkommunene og nødvendige delegeringsvedtak foreligger. Avtalen gjelder inntil den sies opp eller samarbeidet oppløses.
Vertskommunen sender opplysninger om samarbeidet til Statsforvalteren i Agder i samsvar med kommuneloven § 20-9.

23. Vedtak og underskrifter

Avtalen er vedtatt av kommunestyrene i deltakerkommunene:

Kommune	**Saksnummer**	**Vedtak/dato**	**Signatur**
Tvedestrand kommune	_____	_____	_____
Risør kommune	_____	_____	_____
Vegårshei kommune	_____	_____	_____

Merknad før endelig vedtak: Avtalen skal kvalitetssikres mot endelige delegeringsreglementer, vedtatt oppgaveomfang, bemanningsmodell, personvern-/arkivmodell og eventuelle juridiske vurderinger fra kommunenes advokat- eller jussnettverk.